

No:

Date:

رېكەوت: ٢٢٧٢/٧/٤
زايىخى: ٢٠٢٢/٩/١٩
ژمارە: ١٥٨٧٣

بۇ/ گشت زانکۆ و پەيمانگە تايىەتە كانى ههريمي كوردستان
باپەت / گشتاندىن

سلاو و رىز...

هاوبىچ لە گەل نوسراوماندا وىنەيەك لە رېنماي ژمارە (٤) ئى تايىەت بە (رېنماي و مەرجه كانى وەرگرتى قوتابيان/خوينىداران بۇ سانى خوينىنى (٢٠٢٣-٢٠٢٢) لە زانکۆ و پەيمانگە تايىەتە كانى ههريمي كوردستان) بۇتان دەنەرىن، دواى چەسپاندىن تىبىننەيە كانى سەرۋەتلىق ۋەنجومەنی وەزيران/ سەرۋەتلىق دىوان وە پەسندىرىنى ناوهپۇرى كىرىمەتلىق دەنەرىن بەرپىزىانەوە.

بۇ ئەنجامدانى كارى پىويسىت لە گەل رىزدا...

د. ئلام محمد قادر
وەزيرى خوینىنى بالا و تۈرىئىنەوەي زانستى

هاوبىچ///
رېنماي ژمارە (٤) بۇ سانى خوينىنى (٢٠٢٣-٢٠٢٢)

وىنەيەك بۇ:

- نووسىنگەي بەرپىز جەنابى وەزير / بۇ زانىن لە گەل رىزدا.
- نووسىنگەي بەرپىز بىركارى وەزارەت / بۇ زانىن لە گەل رىزدا.
- وەزارەتى داد / رۇزىنامەي وەقايىعى كوردستان / تاكايد بۇ بلاوكىرىنەوەي / لە گەل رىزدا.
- دەنگى سەرپەرشتى و دەنلىيىچى جۇرى / بۇ زانىن لە گەل رىزدا.
- گشت زانکۆ حکومىيە كانى ههريمي كوردستان / بۇ زانىن لە گەل رىزدا.
- فەرمانگەي خوينىن و پالاندانان و بەدوادادچوون / بەرپىز بەرایەتى ناوهندى وەرگرتىن / بۇ زانىن لە گەل رىزدا
- بەرپىز بەرایەتى خوينىنى تايىەت / لە گەل بەرایە كان.
- دۆسىيە دەرگىردد.

(كارزان كمال ٢٠٢٢/٩)

ریتمایی و مهرجه کانی و هرگز نمودن له زانکو و پهیمانگه تایبەته کانی هه ریتمی کوردستان
ریتمایی ژماره (۴) بۆ سائی خویندنی (۲۰۲۳ - ۲۰۲۴)

پلان و ئامانج و دىدى و هزارهت:

له زیر روشانی یا سایر ژماره (۲) و (۱۳) ای سالی (۲۰۲۲) که زانکو تایبه‌ته کانی هه‌رتی کوردستان و به‌مه‌به‌ستی ریخستنه‌وهو چه‌سپاندنی داده‌پوره‌ری و شه‌فافیه‌ت له بروسه‌ی خویندن و دلنيابونه‌وهو له ئاستی زانستی له زانکو و په‌يمانگه تایبه‌ته کانی هه‌رتی کوردستان، رینمايی و مه‌رجه‌کانی تایبه‌ت به وهرگرتن له زانکو و په‌يمانگه تایبه‌ته کان بوق سالی خویندنی (۲۰۲۳ - ۲۰۲۲) پلانی وهزاره‌تمان ده‌بیت، که له هه‌مانکاتدا ئامانج تىيدا پاراستنی ماف قوتابیان/ خویندکارانه له به‌دهسته‌تینانی هه‌لى خویندن له زانکو / په‌يمانگه تایبه‌ته کانی هه‌رتی کوردستان و به‌ديه‌تنانی هاوسه‌نگی له وهرگرتن له نیوان ده‌رچووان و بازاری کار به جه‌ختکردن‌وهو له پاراستنی کوالیق خویندن و جيئه‌جيئركدنی بنه‌ماکانی دلنيابی جوری و هاندانی زانکو و په‌يمانگه تایبه‌ته کان له هه‌رتی کورستان.

برگه‌ی یه‌که‌م: پیشکه‌شکردن و وهرگرن:

۱. قوتاپی / خویندکار که فوری و هرگز تن پیشکهش ده کات مهوج نیه و هریگیریت، چونکه و هرگز تن به پیش چهند پیوه ریکی تایبه ت و له سه ر بنه مای کتیرکی کونمراه له گهله قوتاپایان / خویندکارانی تردا ده بیت.
  ۲. و هرگز تن له به شه کان به شیوازی سیسته می توزلاین ده بیت. بؤیه قوتاپی / خویندکار مافی و هرگز تنی هه یه تنهها له یه ک به شه له زانکو و په یمانگه تایبه ته کانی هه ریتمی کوردستان.
  ۳. قوتاپی / خویندکار له کاتی پیشکهش کردنه پرسه و هرگز تن له زانکو و په یمانگه تایبه ته کان پیویسته بروانامه ئاماده بیه که بی به فه ری ئاراسته می ئه و زانکو یان په یمانگه یه کرا بیت که لیق و هرگراوه.
  ۴. ناکریت قوتاپی / خویندکار له هه مان کاتداله زانکو کی حکومی و زانکو یان په یمانگه یه کی تایبه ت بخوینیت، ئه گهر له هه رد و کیان و هرگیرا بوبه، ئه وا پیویسته له ماوهی (۱۰) رۆز دواي راگه یاندنی ناوه کان و خوتومارکردن بپیاری خۆی بادات و داواي کیشانه وهی دۆسییه و سرینه وهی ناو له زانکو حکومیه که یان له زانکو / په یمانگه تایبه ته که بکات، بپیچه وانه وه لیتیچینه وهی یاسایی له گهله ده کریت.
  ۵. قوتاپی / خویندکار ئه گهر هاتوو له یه کتیک له زانکو / په یمانگه یه کی تایبه ت ناوي گهراوه و به شیوه یه کی فه ری خۆی تۆمار کرد، دواتر به ویستی خۆی بپیاری دا دۆسییه که بکیشیته وهی سرینه وهی ناوي بؤ بکریت، ئه وا پیویسته له ماوهی (۷) رۆز ئه م پرسه یه ئه نجام بادات به بی ئه وهی هنچ بره پاره یه کی له لایهن زانکو / په یمانگه لیوه ریگیریت ياخود پینه دانه وهی بروانامه ی ده سه نی ئاماده بی، بپیچه وانه وه دواي ماوهی دیاریکراوه ئه گهر هاتوو قوتاپی / خویندکار داواي کشانه وهی دۆسییه کرد، پیویسته قوتاپی / خویندکار بشه شیک له کری ئ خوتیندنی ساله که بادات بهم شیوه یه. (له سیسته می کۆرسات بؤ یه ک سیمسه ته وه بؤ سیسته می سالانه بؤ یه ک و درز ریزه یه ک له کری ئ خوتیندن که بی و هرگیریت له لایهن زانکو و په یمانگه تایبه ته کان به مه رجیک زیاتر نه بیت له ۵۰٪ کۆی گشتی کری ئ خوتیندن) ئه گهر هاتوو کورسی خوتیندن که پر نه بؤوه به لام له کاتی هه ببوونی قوتاپی / خویندکاری یه ده گ ئه وا هیچ بره پاره یه کی لیوه رنگی ریت.
  ۶. پیویسته زانکو / په یمانگه تایبه ته کان تنهها ناوي ئه و قوتاپی / خویندکارانه له سیسته می و هرگز تن کۆمپلیت بکه ن که خۆیان سه ردانی زانکو / په یمانگه تایبه ته کان ده کهن به مه بستی خۆ تۆمار کردن، بپیچه وانه وه زانکو / په یمانگه کان خۆیان به پرسیار ده بن له هه ببوونی هه له یه ک و قهربووکردن وهی قوتاپی / خویندکار.
  ۷. قوتاپی / خویندکار بؤی هه یه له کاتی پیشکهش کردن (۳) هه لبڑارده (اختیار) پریکاته و له به شه کانی زانکو / په یمانگه تایبه ته کان، هه لبڑارده کان (اختیارات) به بیچ بپیار و ئارهزووی قوتاپی / خویندکار ده بیت. ئه مه پیوه ریکی گرنگ و سه ره کییه له دیاریکردنی شوئیخ و هرگز تن. پیویسته له سه ر قوتاپی / خویندکار ره چاوی مه رجه گشتی و تایبە تییه کانی و هرگز تن بکات و تنهها ئه و خوتیندن و به شه هه لبڑیت که له گهله ئارهزووی خۆی و لقی خوتیندن ئاماده بیه که بی و کونمراه که بی ده گونجیت.
  ۸. قوتاپی / خویندکار ده توانیت فوری پیشکهش کردن پریکاته وه زیاتر له زانکو / په یمانگه یه کی تایبە ته بمه بستی و هرگز تن له و به شه ی کهوا خۆی هه لیده بترن.

بىرگەي دووەم: مەرچە گشتىيە كانى وەرگرتن:

مەرچە گشتىيە كانى وەرگرتن پەيوەستە بەم خالانەي خوارەوە:

١. كەمترین كۆنمرەي پىشکەش كردن لە زانكۆ تاييەتە كان ٥٥٪ دەبىت.
٢. بۆ ئەمسائى خويندن سيسىتەمى كرىيدت پەيرەو دەكرىيت لە سەرچەم بە شەكانى زانكۆ / پەيمانگە تاييەتە كانى هەرێمی کوردستان جگە لە بە شە (بىزىشكىيە كانى).
٣. قوتابيان/خويندكارانى دەرچووئى ئامادەيىه كانى زانستى، وىزەبى، بازگانى و پىشەبىه كانى كە سەر بە وەزارەتى پەروەردەي هەرێمی کوردستان يان حکومەتى عێراق فىدرال پىويسىتە بروانامە كانيان لە لايەن بەریوەبەرايەتى گشتى پەروەردەي پارىزگاكە يانەوە پەسەند كرابىت.
٤. دەرچوواني پەيمانگە پىنج سالىيە كانى سەر بە وەزارەتى پەروەردە يان پەيمانگە دوو سالىيە كانى سەر بە وەزارەتى خويندىن بالا و توییژنەوەي زانستى لە بە شە هاوشىۋە كانى خويان وەردە كېرىن. دەرچوواني پەيمانگە ياندىن مامۆستايان (دوو سالە يان سى سالە يان پىنج سالە) لە بە شە هاوشىۋە كانىان وەردە كېرىن. هەروەها سەبارەت بە دەرچوواني ئامادەيىه كانى پەرسەتارى كە سەر بە وەزارەتى تەندروستىن لە بە شە هاوشىۋە وەردە كېرىن.
٥. دەرچوواني ئامادەيىه كانى دەرھوەي وولات پىويسىتە بروانامە كەيان لە وەزارەتى پەروەردەي حکومەتى هەرێمی کوردستان / بەریوەبەرايەتى گشتى ئەزمۇونە كان يەكسان كرابىت.
٦. هەر قوتابي/خويندكارىك دانىشتىووئى رەسەنی پارىزگاكانى هەرێمی کوردستان بىت و تەنها پۇلى (١٢) ئامادەيى لە پارىزگاكانى دەرھوەي هەرێم (واتە لە ناوهەراست و باشۇورى عێراق) خويندىت و لەم شۇيىنەدا بروانامە كەي بە دەست ھەتبايت، ناوى لە لىستى وەرگىراوان لە زانكۆ و پەيمانگە تاييەتە كانى هەرێم ھەبوو ئەوا ناوهە كەي دەخرييە دەرھوە و ماف قەربوو كەردنەوەي ناپىت.
٧. وەرگرتنى كۆتايى لە زانكۆ و پەيمانگە تاييەتە كان بەندە بە پىشکەش كەردىن بروانامە رەسەنی ئامادەيى يان پەيمانگە يان بېرىارى بە رابەر كەردىن بروانامە لە لايەن قوتابي/خويندكارەوە.
٨. دانىشتىوانى رەسەنی ناوهەراست و باشۇورى عێراق كە بروانامە ئامادەيىه كەيان لە دەرھوەي وولات بە دەستيان ھەتباوه، پىويسىتە لە لايەن وەزارەتى پەروەردەي حکومەتى هەرێمی کوردستان / بەریوەبەرايەتى گشتى ئەزمۇونە كان يەكسان بکرىت.
٩. ئەنجامدانى پېشكىنىي پېشكى لە وەشانەي كەوا مەرج و تاييەتمەندى خۆي ھە يە بۆ خويندىن لەو بە شە، ئەگەر ھاتوو لە پېشكىن دەرنەچوو دەتوانرىت بە شە خويندىنە كەي بۆ بگۈردىت.
١٠. سەرچەم دەرچوواني ئامادەيى بە دەرچوواني سالانى را بىردوو هە Zimmerman دەرچوواني سالى خويندىن (٢٠٢١ - ٢٠٢٢).
١١. سەبارەت بە وەرگرتنى قوتابيان/خويندكارانى قوتابخانە نىودەوە ئەتىيە كانى هەرێمی کوردستان كار بە نوسراوى ئەنجومەنی وەزیران / سەرۆكايەتى دىيوان ژمارە (١٩٦١ لە ٢٠٢٢/٨/١٧) دەكرىت.
١٢. لە كاتى كەردىنەوەي هەر بەشىكى نوى پىويسىتە بە نوسراوى پاشقا لە لايەن بەریوەبەرايەتى خويندىن تاييەت كۆنمرەي وەرگرتن دىيارى بکرىت ھاوشىۋەي كۆلۈر و بە شە كان لە زانكۆ و پەيمانگە تاييەتە كان.
١٣. هەر كەستىك بروانامە ساختە (مزور) پىشکەش بە زانكۆ / پەيمانگە بىكەت بۆ مەبەستى وەرگرتن، پاش ئاشكاربۇنى لە هەر قۇناغىتكى خويندىن بىت لە خويندىن دادە بېرىنلىت و ئەگەر دەرچوو بىت بروانامە كەي لى وەردە كېرىتەوە و بى قەربوو كەردىن خۆي توشى لىپېچىنەوەي ياسايى دەبىت، دواتر وىنە يەك لە بروانامە ساختە كەي دەدرىيە داواكارى گشتى. وە دەبىت زانكۆ / پەيمانگەي پەيوەندىدار بە دواداچوون لە سەر بابەتە كە بىكەت و گشتاندىن بە بروانامە ساختە كەي بىكەت بۆ سەرچەم وەزارەت و دەرگا و دامەزراوه و سەندىكاكانى هەرێمی کوردستان و عێراق فىدرال بە مەبەستى ئاگادار كەردىنەوە يان لەم بابەتە.
١٤. ئەوانەي بروانامە ئامادەيى لقى زانستى و وىزەبى لە ناوهەراست و باشۇورى عێراق و دەرھوەي عێراق بە دەست دىنن ھەمان ماف و ئىمتىازاتى دەرچوواني هەرێمی کوردستانىان دەبىت بۆ وەرگرتن لە زانكۆ / پەيمانگە تاييەتە كانى هەرێمی کوردستان بە رەچاوكەردىن خالى (٦).
١٥. هېچ نمرەي بە خىراو بە دەرچوواني (ئەمسال و سالانى را بىردوو) نادرىت.
١٦. ئەو قوتابي/خويندكارانەي دەرھوەي وولات كە داواكارى وەرگرتن پىشکەش بە وەشانە دە كەن كە وانەي مفاضەلەيان ھە يە، پىويسىتە لە گەل پىشکەش كەردىن نمرەي ئەوانانە لە وەزارەتى پەروەردە / بەریوەبەرايەتى گشتى ئەزمۇونە كان دىيارى بکەن.

برگەی سییەم: مەرجی خویندن لە زانکۆ و پەیمانگە تایبەته کان:

١. خویندن لە سەرچەم بەشە کانی زانکۆکان و کۆلیژ زانکۆییە کان و پەیمانگە کان بەیانیان دەبیت بە هەموو بەشە زانستیە کان و زانستە مرۆبییە کان.
٢. دەرجووانی پۆلی (١٢) ئامادەی بەشی زانستی بۆ پیشکەشکرنی داواکاری وەرگرتن لە کۆلیژ و بەشە کانی (کۆمەلەی پزیشکی و ئەندازیاری و زانست) دەتوانن تەنها نمرەی وانه پەیوەندیدارە کان (فیزیا، کیمیا، بیرکاری، زیندەوەرزاوی و ئینگلیزی) ئەزمار بکەن. ئەزمارکردنی وانه کانی (کوردى و عربى) ئارەزوومەندانە دەبیت، بە مەرجەتیک پیشکەشکار لە سەرچەم وانه کان دەرجووبیت.
٣. پیزەی قوتابی / خویندکار بۆ هەر مامۆستایەک لە بەشە زانستیە کان و زانستە مرۆبییە کان بەپی ی رینمايی ژمارەی (٣) ی سالی (٢٠١٦) دەبیت.
٤. پیش پیشکەش کردنی داواکاری وەرگرتن لە لایەن قوتابیان / خویندکاران، دەبیت ئاشنا بکرین بە مەرج و پینمايیە کان وەزارەتمان.
٥. دواي (٧) رۆژ لە راگەیاندەنی ناوی وەرگیراوان لە زانکۆ حکومیيە کان، وەزارەت ناوی وەرگیراوانی زانکۆ و پەیمانگە تایبەته کان پادەگەیەنتیت بە بین ی پلانی پەسەندکراوی وەزارەتمان. ئەگەر هاتوو قوتابی / خویندکار وەرنە گیرابوو له يەکیک لە زانکۆ حکومیيە کان بان ئارەزووی کرد دریزە بە خویندن بادات لە يەکیک لە زانکۆ / پەیمانگە تایبەته کان مافی ئەوهی هەبیت فۆرمی وەرگرتن پیشکەش بکات.
٦. پەسەندکردنی پلانی وەرگرتن لە زانکۆ / پەیمانگە تایبەته کان بەندە بە جىبەجىكىرىنى گشت پیوەر و پینمايیە کانی دلىيابى جۆرى.
٧. پیشکەشکار لە زانکۆ / پەیمانگە تایبەته کانی هەرێمی کوردستان بە قوتابی / خویندکاری وەرگیراوا و ھەزماز ناکریت، تاكو فەرمانى وەرگرتقى كۆتايى لە لایەن وەزارەت خویندنی بالا و تویژینەوەی زانستی وە دواتر فەرمانى زانکۆيى / فەرمانى كارگىرى وەرگرتن لە لایەن زانکۆ / پەیمانگە كەيەوە بۆ دەرنەچىت.
٨. قوتابی / خویندکار پاش دەرجوونى ناوی پیویستە لە ماوهى (٣) سى رۆژ خۇئى تۆمار بکات و گىرېبىت وازۇو بکات. بە پىتىچەوانەوە زانکۆ / پەیمانگە بۇيى ھەي ناوی بىرىتەوە، وە قوتابی / خویندکارى يەدەگ ئەوانەي پیوەر وەرگرتقىن بە بىتى رىزبەندى كۆنمرە تىدايە بە داداپەرەرە دەخريتەن شۇئىيان دواي ئاگاداركەردنەوەيان لە لایەن زانکۆ / پەیمانگە.
٩. دواي وەرگرتقى قوتابی / خویندکار لە زانکۆ و پەیمانگە تایبەته کانی هەرێمی کوردستان پیویستە لە ماوهى (١٥) رۆژ بروانامەي رەسەن پیشکەش بکات.
١٠. هەر ھەلەيەك لە رىزبەندى لىستى وەرگیراوانى زانکۆ / پەیمانگە تایبەته کان ھەبیت يان ھەر كەسىك بە نادادپەرەرە لە لىستى وەرگیراوان دانزابىت ئەوا ناوی لە لىستى وەرگیراوان دەخريتە دەرەوە و يەكىك لە قوتابی / خویندکارە يەدەگ كەن بەپىتى زنجىرە شايىستەبۇونى كۆنمرە دەخريتە شۇئى دواي رەزامەندى وەزارەت.
١١. ماوهى خویندن لە زانکۆ تایبەته کان (٤) چوار سالە، دەرجووان بروانامەي زانکۆيى بەرائى (بە كالۆریوس) لە بوارى پسپورىيە کانيان بى دەبەخشتىت. وە رەچاواکردنى ماوهى خویندن لە پسپورىيە کانی پىشىك، ئەندازىارى و ياسا، هەرەوھا رەچاواکردنى ئەو زانکۆيانەي كە پەيرەوە سىستەمى (Credit) يان بۆلۇنیا پرۆسیس دەكەن.
١٢. ماوهى خویندن لە پەیمانگە تایبەته کان (٢) سالە، دەرجووان بروانامەي (دبۈم) لە بوارى پسپورىيە کانيان پىتىان دەبەخشتىت.
١٣. دەرجووانی ئامادەي و پەیمانگە پىشەيىە کانی دەرەوەي ولات، كەوا بروانامە کانيان لە وەزارەت پەرەرە / بەریوەبەرایەتى گشتى ئەزمۇونە کان يەكسانکراوه، دەتوانن فۆرمی وەرگرتن لە يەكىك لە زانکۆ / پەیمانگە تایبەته کان پىركەنەوە بەمەبەستى وەرگرتقىان لە بەشە ھاوشىۋە کانيان. بەلام ئەگەر پسپورى بروانامە كەرى روون نەبۇو، پیویستە لە كاتى يەكسانکردنى بروانامە كەدا لە لایەن وەزارەت پەرەرە / بەریوەبەرایەتى گشتى ئەزمۇونە کان پسپورىيە كەرى دىاري بکىت.

برگەی چوارەم: کەمترین کۆنمرە پیشکەشکردن لە زانکو و پەیمانگە تایبەتە کان بۆ یۆلى دوانزەی ئامادەی (زانستی و ویژەی)

لە	کەمترین کۆنمرە پیشکەشکردن	خویندنی بەش	کۆلێز / پەیمانگە
زانستی	٩٠	پزیشکی ددان	پزیشکی
زانستی	٨٤	دەرمانسازی	پزیشکی
زانستی	٧٥	پەرستاری	پزیشکی
زانستی	٧٥	تەکنیکی ددان	پزیشکی
زانستی	٨٠	تەلارسازی (بیناسازی)	ئەندازىارى
زانستی	٨٠	شارستانی	ئەندازىارى
زانستی	٧٧	نهوت و کانزا	ئەندازىارى
زانستی	٧٥	کۆمپیوتەر و گەیاندن (کۆمپیوتەر و پەیوهندیە کان)	ئەندازىارى
زانستی	٧٥	كارەبا (وزە و بەرھە مەھىنەن)	ئەندازىارى
زانستی	٧٥	میکاترونیک	ئەندازىارى
زانستی	٧٥	میکانیک	ئەندازىارى
زانستی	٧٥	دیزاین ناوچە	ئەندازىارى
زانستی	٧٥	سیستەمی کۆنترۆل کردن	ئەندازىارى
زانستی	٧٥	پرۆگرامسازی (تىت ۋەرك)	ئەندازىارى
زانستی	٧٥	رووبۇووی و ھېلکارى	ئەندازىارى
زانستی	٧٠	ئىنگە	زانست
زانستی	٦٢	شىكارى نەخۆشىيە کان	زانست
زانستی	٦٢	شىكارى كىميائى پزیشکى	زانست
زانستی	٦٢	بایۆلۆجى پزیشکى	زانست
زانستی	٦٢	تاقىگەی پزیشکى	زانست
زانستی	٦٢	چارەسەری پزیشکى	زانست
زانستی	٦٢	وينەئى پزیشکى	زانست
زانستی	٥٧	نۇوتىشىن	زانست
زانستی	٥٧	تەندروسوتى كۆمەل	زانست
زانستی	٥٧	چارەسەری سروشى	زانست
زانستی	٦٠	زانستى كۆمپیوتەر (تەكەنەلوجىي زانیارى و تۆپەكانى كۆمپیوتەر و سکۈورىق).	زانست
زانستی	٦٠	سیستەمی زانیارى	زانست
زانستی	٦٢	بایۆلۆجى (بایۆلۆجى گشتى)	زانست
زانستی	٦٠	ئىنگە	زانست
زانستی	٦٠	ماقماتىك	زانست
زانستی	٦٠	فيزىيا	زانست
زانستی	٦٢	فيزىيائى پزیشکى	زانست
زانستی	٦٠	رەمبىيارى بە تەكەنەلوجىي زانیارى	زانست
زانستی	٥٧	تەندروسوتى كۆمەل	تەكەنەلۈزۈيائى تەندروسوتى
زانستی	٥٧	چارەسەری سروشى	تەكەنەلۈزۈيائى تەندروسوتى

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

زانستی	٥٧	نيوتريشن	ته كنه لۆژیای تەندروستی
زانستی	٥٧	شيكاري كيمياي پزيشك	ته كنه لۆژیای تەندروستی
زانستی + ويزه	٥٧	كوردناسي	په روەرده و زمان
زانستی + ويزه	٦٠	زماني كوردي	په روەرده و زمان
زانستی + ويزه	٦٠	زماني عهربى	په روەرده و زمان
زانستی + ويزه	٦٠	زماني ئينگلizi (زمان و ئەددەبى ئينگلizi)	په روەرده و زمان
زانستی + ويزه	٥٥	زماني فەرهەنسى	په روەرده و زمان
زانستی + ويزه	٥٥	په روەرده گشتى	په روەرده و زمان
زانستی + ويزه	٥٥	په روەرده تاييەت	په روەرده و زمان
زانستی + ويزه	٥٨	وەرگىزان	په روەرده و زمان
زانستي + ويزه	٥٥	باخچەي ساوايان	په روەرده و زمان
زانستي	٦٠	فيزيا	په روەرده و زمان
زانستي	٦٢	بايولوجى (په روەرده زيندهوەرزانى)	په روەرده و زمان
زانستي	٥٧	كيميا	په روەرده و زمان
زانستي	٥٥	بىركارى	په روەرده و زمان
زانستي + ويزه	٥٥	كۆمەلناتى	په روەرده و زمان
زانستي + ويزه	٥٥	شوتەهوار	په روەرده و زمان
زانستي + ويزه	٥٥	په روەرده ھونەرى شىوهكارى	په روەرده و زمان
زانستي + ويزه	٥٥	په روەرده وەرزش	په روەرده و زمان
زانستي + ويزه	٥٥	په روەرده ئىسلامى	په روەرده و زمان
زانستي + ويزه	٥٥	بەراوورە ئايىنېيەكان	په روەرده و زمان
زانستي	٥٥	ئىمىزىيارى (ئىمىزىيارى و دارايى)	كارگىزى و ئابوورى
زانستي + ويزه	٥٥	كارگىزى كار	كارگىزى و ئابوورى
زانستي + ويزه	٥٥	ئابوري	كارگىزى و ئابوورى
زانستي	٥٥	دارايى وبانك (زانسته دارايى و بانكىيەكان)	كارگىزى و ئابوورى
زانستي + ويزه	٥٥	(بە بازاركىن) و (بازارگەرى و بازركانى ئەلىكترونى)	كارگىزى و ئابوورى
زانستي + ويزه	٥٥	كارگىزى گشتى	كارگىزى و ئابوورى
زانستي + ويزه	٥٥	كارگىزى تەندروستى	كارگىزى و ئابوورى
زانستي + ويزه	٥٥	كارگىزى گەشت و گوزار (گەشتىيارى)	كارگىزى و ئابوورى
زانستي	٥٥	كارگىزى سيسەتمى زانيارى (كارگىزى تە كنه لۆچى)	كارگىزى و ئابوورى
زانستي + ويزه	٥٥	كارگىزى ياسا	كارگىزى و ئابوورى
زانستي + ويزه	٦٥	ياسا	ياسا و راميارى
زانستي + ويزه	٦٠	په يوەندىيە نىوەدەلەتى و دىلۆماسىيەكان	ياسا و راميارى
زانستي + ويزه	٦٠	په يوەندىيە گشتىيەكان	ياسا و راميارى
زانستي + ويزه	٦٠	زانسته راميارىيەكان	ياسا و راميارى
زانستي + ويزه	٦٠	راميارى گشتى	ياسا و راميارى
زانستي + ويزه	٥٧	لىكۆلەنەوەي رۆژھەلاقى	ياسا و راميارى
زانستي + ويزه	٥٨	راگەياندن	ئاداب و هونەر

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

زانستى	٦٠	ديزاين ناوه خو (گرافيك و ديزايىن مەلتيميديا)	ئاداب و هونەر
زانستى + وىزەپى	٥٥	سەرجاوه مەرۆپىيە كان	سەرجاوه مەرۆپىيە كان
زانستى	٦٠	دەرمانسازى	پەيمانگە
زانستى	٥٨	شىكارى نەخۇشىيە كان	پەيمانگە
زانستى	٥٧	پەستارى (پەرسىيارى و فەرياكەوتىن)	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	كارگىرى كار	پەيمانگە
زانستى	٦٠	دروستكىرنى ددان	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	كارگىرى ياسا	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	كارگىرى بانكە كان	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	كارگىرى نەوت و گاز	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	كارگىرى گەشت و گوزار (گەشتىيارى)	پەيمانگە
زانستى	٥٠	كارگىرى تەكەنلۈچىي زانيارى	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	كارگىرى سىستەمى زانيارى تەندروست	پەيمانگە
زانستى	٥٠	ژمېرىارى	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	رېبەرى گەشتىيارى گەشت و گوزار (زانستى) گەشت و گوزار	پەيمانگە
زانستى	٥٠	رېنمایي كشتوڭال	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	بەشى ئىنگىلىزى (زمان و ئەددەپ ئىنگىلىزى)	پەيمانگە
زانستى + وىزەپى	٥٠	راگەياندن (دېجىتال مېدىا)	پەيمانگە
زانستى	٥٠	تەكەنلۈچىي زانيارى (زانستى كۆمپىوتەر)	پەيمانگە
زانستى	٥٠	نېتۋەرك (سىستەمى كۆمپىوتەر)	پەيمانگە
زانستى	٥٠	ئەندازىيارى دېكۈر	پەيمانگە
زانستى	٥٠	پالاوتى نەوت (نەوت)	پەيمانگە
زانستى	٥٠	تەكتىكى ھەلكەندىن بىرى نەوت	پەيمانگە
زانستى	٥٠	تەكەنلۈچىي نەوت	پەيمانگە
زانستى	٥٠	رووپۇتۇي	پەيمانگە

بۇ وەرگەتن لە بەشى پەروەردەي وەرزىش پىيوىستە تەمەنەن پىشکەشكار لە (٤٠) چىل ساڭ زىاتر نەبىت.

خشتەي نمرەي وانە پەيوەندىدارە كان (كىرىتىت)

E-P	G-C	H-B	M	E	A	K	زانستى ١ وىزەپى ٢ زانستى + وىزەپى ٣	بەشى خۇينىدىن	كۆلىز / پەيمانگە
١٠			١٠	١٠			١	تەلارسازى (بىناسازى)	ئەندازىيارى
١٠			١٠	١٠			١	شاراستانى	ئەندازىyarى
٨	٨		٨	٦			١	نەوت و كانزا	ئەندازىyarى
١٠			١٠	١٠			١	كۆمپىوتەر و گەياندن (كۆمپىوتەر و پەيوەندىدارە كان)	ئەندازىyarى
١٠			١٠	١٠			١	كارهبا (وزە و بەرھەمهىنان)	ئەندازىyarى
١٠			١٠	١٠			١	مېگاترونيك	ئەندازىyarى

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

١٠			١٠	١٠		١	میکانیک	ئەندازیاری
١٠			١٠	١٠		١	دیزاین ناوخۆ	ئەندازیاری
١٠			١٠	١٠		١	سیستەمی کۆنترۆل کردن	ئەندازیاری
١٠			١٠	١٠		١	پروگرامسازی (نیت ۆرک)	ئەندازیاری
١٠			١٠	١٠		١	رووپیووی و هەتیکاری	ئەندازیاری
٥	١٠	١٠	٥			١	ژینگە	زانست
٥			٢٠	٥		١	زانستی کۆمپیووەر (تەکنه لۆجیای زانیاری و تورە کانی کۆمپیووەر و سکیوریتی).	زانست
٥			٢٠	٥		١	سیستەمی زانیاری	زانست
	١٠	١٥	٥			١	بايۆلۆجي (بايۆلۆجي گشتنی)	زانست
٥	١٠	١٠	٥			١	ژینگە	زانست
٥			٢٠	٥		١	ماتماتیک	زانست
١٥			١٠	٥		١	فیزیا	زانست
			٥	٥	٢٠	١	کوردناسی	پەروەردە و زمان
	١٠		٥		١٥	٢	کوردناسی	پەروەردە و زمان
			٥	٥	٢٠	٣	زمانی کوردى	پەروەردە و زمان
			٥	٢٠	٥	٣	زمانی عەربى	پەروەردە و زمان
			٢٠	٥	٥	٣	زمانی ئینگلیزى (زمان و ئەدەبی ئینگلیزى)	پەروەردە و زمان
			١٥	٥	١٠	٣	زمانی فەرنەنسى	پەروەردە و زمان
			١٠	١٠	١٠	٣	پەروەردە گشتنی	پەروەردە و زمان
			١٠	١٠	١٠	٣	پەروەردە تایبەت	پەروەردە و زمان
			١٠	١٠	١٠	٣	وەرگیزان	پەروەردە و زمان
			١٠	١٠	١٠	٣	باخچەی ساوايان	پەروەردە و زمان
١٥			١٠	٥		١	فیزیا	پەروەردە و زمان
	١٠	١٥	٥			١	بايۆلۆجي(پەروەردە ژیندەوەر زانی)	پەروەردە و زمان
	٢٠		٥	٥		١	کیمیا	پەروەردە و زمان
٥			٢٠	٥		١	بیرکاری	پەروەردە و زمان
			١٠	١٠	١٠	٣	کۆمەلناسی	پەروەردە و زمان
	١٠	١٠	٥		٥	٣	شۆنیهوار	پەروەردە و زمان
			٢٠	٥	٥	١	ژمیزیاری (ژمیزیاری و دارابی)	كارگىزى و ثاببورى
			١٠	٥	١٠	٥	كارگىزى کار	كارگىزى و ثاببورى
١٠			٥	٥	١٠	٢	كارگىزى کار	كارگىزى و ثاببورى
			٢٠	٥	٥	١	ثاببورى	كارگىزى و ثاببورى
١٥			١٠	٥		٢	ثاببورى	كارگىزى و ثاببورى
			٢٠	٥	٥	١	داراي و بانك (زانستە داراي و بانکىه کان)	كارگىزى و ثاببورى
			١٠	٥	١٠	٥	بە بازارکردن (بازارگەرى و بازركانى ئەلیکترۆنى)	كارگىزى و ثاببورى
١٠			٥	٥	١٠	٢	بە بازارکردن (بازارگەرى و بازركانى ئەلیکترۆنى)	كارگىزى و ثاببورى
			١٠	٥	١٠	٥	كارگىزى گشتنی	كارگىزى و ثاببورى
			٥	٥	١٠	١	كارگىزى گشتنی	كارگىزى و ثاببورى
١٠			٥	٥	١٠	٢	كارگىزى گشتنی	كارگىزى و ثاببورى

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

			١٠	٥	١٠	٥	١	كارگىرى تەندروستى	كارگىرى و ئابورى		
١٠			٥	٥	١٠		٢	كارگىرى تەندروستى	كارگىرى و ئابورى		
	١٠	١٠		٥		٥	٣	كارگىرى گەشت و گوزار(گەشتىاري)	كارگىرى و ئابورى		
٥			١٥	١٠			١	كارگىرى سىستەمى زانيارى (كارگىرى تەكەنلەوجى)	كارگىرى و ئابورى		
				١٠	١٠	١٠	١	كارگىرى ياسا	كارگىرى و ئابورى		
	١٠			٥	١٠	٥	٢	كارگىرى ياسا	كارگىرى و ئابورى		
				١٠	١٠	١٠	٣	ياسا	ياسا و راميارى		
				١٠	١٠	١٠	١	پەيەندىيە نىودەلەت و دېلۋەماسىيەكان	ياسا و راميارى		
١٠			٥	١٠	٥		٢	پەيەندىيە نىودەلەت و دېلۋەماسىيەكان	ياسا و راميارى		
				١٠	١٠	١٠	١	پەيەندىيە گشتىيەكان	ياسا و راميارى		
	١٠			٥	١٠	٥	٢	پەيەندىيە گشتىيەكان	ياسا و راميارى		
				١٠	١٠	١٠	١	زانستە راميارىيەكان	ياسا و راميارى		
				١٠	١٠	٥	٢	زانستە راميارىيەكان	ياسا و راميارى		
				١٠	١٠	١٠	١	راميارى گشى	ياسا و راميارى		
	١٠			٥	١٠	٥	٢	راميارى گشى	ياسا و راميارى		
				١٠	١٠	١٠	١	لىكۆلىنەوەي رۇزەلەت	ياسا و راميارى		
		١٠		٥	١٠	٥	٢	لىكۆلىنەوەي رۇزەلەت	ياسا و راميارى		
				١٠	١٠	١٠	٣	رَاگەياندن	ئاداب و هونەر		
١٠			١٠	١٠			١	ديزايني ناوهخۇ (گرافيك و ديزاينى مەلتىميدىدا)	ئاداب و هونەر		
					١٠	١٠	١٠	٣	سەرجاوه مەرقىيەكان	سەرجاوه مەرقىيەكان	
					٥	٥	١٠	٥	كارگىرى كار	پەيمانگە	
١٠					٥	٥	١٠		كارگىرى كار	پەيمانگە	
						١٠	١٠	١٠	١	كارگىرى ياسا	پەيمانگە
					١٠		٥		كارگىرى ياسا	پەيمانگە	
					١٠	٥	١٠	٥	كارگىرى بانكەكان	پەيمانگە	
					٥	٥	١٠		كارگىرى بانكەكان	پەيمانگە	
					١٠	٥	١٠	٥	كارگىرى نەوت و گاز	پەيمانگە	
					١٠	٥	١٠	٥	كارگىرى نەوت و گاز	پەيمانگە	
١٠					٥	٥	١٠		كارگىرى گەشت و گوزار(گەشتىاري)	پەيمانگە	
					٥	١٠	١٠		كارگىرى تەكەنلەوجىاي زانيارى	پەيمانگە	
					١٠	٥	١٠	٥	كارگىرى سىستەمى زانيارى تەندروست	پەيمانگە	
٥					١٠	٥	١٠		كارگىرى سىستەمى زانيارى تەندروست	پەيمانگە	
					٥	٥	١٠		رۇمپىارى	پەيمانگە	
					٢٠	٥	٥				
						١٠	١٠	١٠	٣	رېبەرى گەشت و گوزار(زانستى گەشت و گوزار)	پەيمانگە
						٥	٥	١٥	١	رۇتمىاپى كشتوكال	پەيمانگە
						١٠	١٠	١٠	٣	بەشى ئىنگىزى (زمان و ئەدەپ ئىنگىزى)	پەيمانگە
						١٠	١٠	١٠	٣	رَاگەياندن (دېجيتاب مېدىا)	پەيمانگە

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

٥		١٥	١٠		١	تەکنەلوجیای زانیاری (زانستی کۆمپیوتەر)	پەیمانگە
٥		١٥	١٠		١	نیتۆرک (سیستەمی کۆمپیوتەر)	پەیمانگە
١٠		١٠	١٠		١	ئەندازیاری دیکۆر	پەیمانگە
٥	١٥		١٠		١	پالاوتنی نهوت (نهوت)	پەیمانگە
١٥		٥	٥	٥	١	تەکنیکی هەلکەندنی بىرى نهوت	پەیمانگە
١٥	٠		١٠		١	تەکنەلوجیای نهوت	پەیمانگە
١٠		١٠	٥	٥	١	رووبەتوی	پەیمانگە

برگەی یىنچەم: مەرچە تايىەتىيە كانى وەرگەتن بە درچووانى لقە يىشەيىھە كان

لە	كەمترین كۆنمرەي پىشەشكەرن لە پەیمانگە	كەمترین كۆنمرەي پىشەشكەرن لە زانکۆ	خویندەنی بەش	ژمارە
ئامادەي پىشەسازى - بەشى وىنەي ئەندازەي	-	٩٠	ئەندازىارى تەلارسازى	١
ئامادەي پىشەسازى - بەشى وىنەي ئەندازەي	-	٩٠	ئەندازىارى شارستانى	٢
ئامادەي پىشەسازى - بەشى وىنەي ئەندازەي		٩٠	ئەندازىارى دىزايىنى ناوخۇ	٣
ئامادەي پىشەسازى - بەشى وىنەي ئەندازەي	-	٨٥	ئەندازىارى كارهبا	٤
ئامادەي پىشەي - بەشى تەکنەلوجیای زانیاري - بەشى چاڭىرىدەنەوەي كۆمپیوتەر	-	٨٥	ئەندازىارى كۆمپیوتەر و گەيىندەن (كۆمپیوتەر و پەيوەندىيە كان)	٥
ئامادەي پىشەسازى - بەشى مىكانىك + بەشى چاڭىرىدەنەوەي ئۇتۇمىتىل	-	٩٠	ئەندازىارى مىكانىك	٦
ئامادەي پىشەسازى - بەشى وىنەي ئەندازەي	٥٥	-	دېزايىنى ناوخۇ	٧
ئامادەي پىشەي - بەشى تەکنەلوجیای زانیاري - بەشى چاڭىرىدەنەوەي كۆمپیوتەر	٥٥	٧٠	تەکنەلوجیای زانیاري ، سیستەمی زانیاري و زانستی كۆمپیوتەر و تۈرەكانى كۆمپیوتەر و سكىورىتى	٨
ئامادەي بازىگانى	٥٥	٦٠	ئەمپىيارى (ئەمپىيارى و دارايى)	٩
ئامادەي بازىگانى	٥٥	٦٠	كارگىزى كار	١٠
ئامادەي بازىگانى	٥٥	٦٠	كارگىزى بانكىيە كان	١١
ئامادەي بازىگانى	٥٥	٦٠	دارايى و بانك (زانستە دارايى و بانكىيە كان) بە بازىپەكتىن	١٢
ئامادەي خویندەنی ئىسلامى + خویندەنگەي ئائينىيە كان	-	٦٠	پەروردەي ئىسلامى	١٣
ئامادەي خویندەنی ئىسلامى + خویندەنگەي ئائينىيە كان	-	٦٠	بە راوبرى ئائينىيە كان	١٤
ئامادەي كشتوكال	٥٥	٦٠	رەنمەي كشتوكال	١٥
ئامادەي گەشت و گوزار	٥٥	٦٠	گەشت و گوزار(كارگىزى گەشت و گوزار، گەشتىاري، رىبەرى گەشتىاري گەشت و گوزار، زانستى گەشت و گوزار)	١٦
ئامادەي پىشەسازى - بەشى مىكانىك + كانزا	٥٥	-	تەکنیکی هەلکەندنی بىرى نهوت	١٧
ئامادەي پىشەسازى - بەشى مىكانىك	٥٥	-	تەکنەلوجىيەتى نهوت	١٨

بىگەي شەشم: مەرجە تايىەتىيە كافى وەرگىتن بۇ دەرجوواني يەيمانگە يىنج سانىيە كانى سەر بە وەزارەت يەروھىدەي هەريم:

لۇق	كەمتىن كۆنمرەت پېشکەشكەرن لە زانكۆ	خۇيىندى بەش	ژمارە
بەشى تەكىنەت نەوت	٩٠	ئەندازىيارى نەوت و كانزاكان	١
(Network – Programming- Web design) بەشە كانى	٩٠	ئەندازىيارى كۆمپىوتەر و گەياندن و ئەندازىيارى كۆمپىوتەر و پەيوەندىيە كان	٢
(Network – Programming- Web design) بەشە كانى	٦٠	تەكەلوجىيات زانىيارى و سىستەمە زانىيارى + زانسىتى كۆمپىوتەر و تۈرە كانى كۆمپىوتەر و سكىورىتى	٣
(Network – Programming- Web design) بەشە كانى	٦٠	راگەياندن	٤
(Network – Programming- Web design) بەشە كانى	٦٠	كارگەتىرى گىشتى	٥
بەشى زمانى ئىنگىلىزى	٦٠	زمانى ئىنگىلىزى و وەرگىتان (زمان و ئەددە ئىنگىلىزى)	٦
بەشى زەمىريارى و كارگەتىرى	٦٠	زەمىريارى و كارگەتىرى ، زەمىريارى و دارابى	٧
دەرجووى پەيمانگە ئەزەھەر بىت بە مەرجىك تەمەنلىك (٣٠) سال زىاتر نەبىت.	٦٠	پەروھىدە ئىسلامى و بهاراوردى ئايىنە كان	٨
بەشى وەرزش	٦٠	وەرزش	٩
بەشى ھونەرى شىوهكارى لە پەيمانگە ھونەرە جوانە كان.	٦٠	ھونەرى شىوهكارى و دىزانىنى ناخو	١٠

بىگەي حەوەتم: مەرجى كۆنمرەت پېشکەشكەرن بۇ دەرجوواني يەيمانگە تەكىنەت كان:

لۇق	كەمتىن كۆنمرەت پېشکەشكەرن لە زانكۆ	خۇيىندى بەش	ژمارە
دەرجووى دووەم لەسەر ئاستى پارىزىغا لە بەشى تەكىنەت ددان/پەيمانگە حکومىيە كان	٩٠	پېشىكى ددان	١
دەرجووى دووەم لەسەر ئاستى پارىزىغا لە بەشى دەرمانسازى/پەيمانگە حکومىيە كان	٨٠	دەرمانسازى	٢
بەشى پەرسىتارى	٧٢	پەرسىتارى	٣
بەشى شىكارى نەخۇشىيە كان	٦٢	شىكارى نەخۇشىيە كان	٤
بەشى شىكارى نەخۇشىيە كان	٦٢	بايۆلۆجي پېشىكى	٥
بەشى شىكارى نەخۇشىيە كان	٦٢	تاقىيەتى پېشىكى	٦
بەشى تىشكى	٦٢	وينەتى پېشىكى	٧
بەشى چارەسەرى سروشى	٦٢	چارەسەرى سروشى	٨
بەشى نیوتريشن	٦٢	نیوتريشن	٩
تەندروستى كۆمەل	٦٢	تەندروستى كۆمەل	١٠
بەشى بىناكارى	٨٠	ئەندازىيارى شارستانى	١١
بەشى كارهبا	٧٢	ئەندازىيارى كارهبا	١٢
بەشە كانى كۆمپىوتەر - گەياندن - تەكەلوجىيات زانىيارى-كارهبا بەشى ئەلكترۆنى	٧٢	ئەندازىيارى كۆمپىوتەر و گەياندن (كۆمپىوتەر و پەيوەندىيە كان)	١٣
بەشى ميكانيك	٧٢	ئەندازىyarى ميكانيك	١٤
بەشى تەكەلوجىيات نەوت	٧٨	ئەندازىyarى نەوت و كانزا	١٥
بەشى رووپىتوى	٧٨	ئەندازىyarى هىلەكارى و رووپىتوى	١٦
بەشە كانى ميكانيك + ووزە	٧٢	ئەندازىyarى ميكاترونىك + ئەندازىyarى ووزە	١٧

بەشی دیزاين	٧٢	ئەندازىارى دىزاين ناوچو	١٨
بەشی کارگیری یاسا	٦٠	یاسا	١٩
بەشی تەکنه لۆجیاى زانیارى + نیتۆرك	٦٠	تەکنه لۆجیاى زانیارى، سیستەمی زانیارى و زانستی کۆمپیوتەر و تۆرەکانی کۆمپیوتەر و سکیوریتی	٢٠
دەرچووی بەشی زمانی ئىنگىزى	٥٥	زمان و ئەدەپ ئىنگىزى و وەرگەزان	٢١
دەرچووی بەشی وەرگەزان	٥٣	زمان و ئەدەپ ئىنگىزى و وەرگەزان	٢٢
بەشی ژمیتیاری + بەشی کارگیری بانکە کان	٥٠	ژمیتیاری (ژمیتیاری و دارابى)	٢٣
بەشی کارگیری کار + بەشی کارگیری نەوت و گاز	٥٠	کارگیری کار	٢٤
بەشی کارگیری بانکە کان	٥٠	دارابى و بانک (زانستە دارابى و بانکیە کان)	٢٥
بەشی بەبازرگردن	٥٠	بەبازرگردن (بازارگەری و بازرگانی ئەلیکترۆنی)	٢٦
بەشی کارگیری یاسا	٥٠	کارگیری یاسا	٢٧
بەشی کارگیری تەندروستى	٥٠	کارگیری تەندروستى	٢٨
بەشی راگەياندن + بەشی کۆمپیوتەر و تەکنه لۆجیاى زانیارى	٥٠	راگەياندن	٢٩
بەشی ریبەری گەشتیاری + بەشی کارگیری دەزگاكان گەشتیاری	٥٠	گەشت و گوزار	٣٠
بەشی کارگیری نەوت و گاز	٥٠	بەریوەبردن و نەوت و گاز	٣١

بىرگەي هەشتەم: راستاندىن (راسىي و دروستى) و بەخشىفي بروانامە:

- لە دواى تەواوکردنى خویندەنی ئەكاديمى لە زانکو / پەيمانگە تايىبەتەك قوتاپى/خویندەن بروانامە دەرچوونى پىتابەخشتىت ئەگەر هاتوو لە دواى دەرچوونى فەرمانى وەرگرتەن، راسىي و دروستى (صحة الصدور) بۆ بروانامە ئاماذهىيە كەى لە وەزارەت پەروردەي هەرێم يان عێراق فیدرال بۆ نەكرابىت، كە پىتىستە ئەم راسىي و دروستىيە بە نوسراوى نەيتى ئەنجامدراپىت.
- دەرچوواني ئاماذهىي شارەكانى دەرەوهەي هەرێم كە هاولاتى ناوهەراست و باشورى عێراقن، دەبىت بروانامە كانيان لە وەزارەت پەروردەي حکومەت عێراق فیدرال راسىي و دروستى (صحة الصدور) بۆ بىكىت لە رىنگەي وەزارەتمانەوە.
- قوتاپى/خویندەن باش دەرچوونى لە زانکو / پەيمانگە تايىبەتەك بروانامە دەرچوونى پىتابەخشتىت ئەگەر هاتوو فەرمانى وەزارى وەرگرتەن (القبول) و فەرمانى زانکۆپى دەرچوونى (التخرج) بۆي دەرنەچووبىت بە ئى ياسا و پېنمايىھ كارپىتكراوهە كان.
- بروanamە بەنمرە دەرچوونى قوتاپى/خویندەن بۆتىستە مۇرى زانکو / پەيمانگە و واژووی ھەريەك لە (بەریوەبەر تۆمار، سەرۆكى بەش، راگرى كۆلىتە زانکۆپى كان، راگرى پەيمانگە و سەرۆكى زانکو) لە سەر بروانامە كە ھەبىت، بەپىچەوانەوە پەشتگىريي كە يان بروانامە كە پەسەند ناكىت.
- پەشتگىري دەرچووون بە ھەموو جۆرەكانى و بروانامە دیوارىيەند (جدارى) قوتاپى/خویندەن بۆتىستە مۇرى زانکو / پەيمانگە و واژووی ھەريەك لە (بەریوەبەر تۆمار، راگرى كۆلىتە زانکۆپى كان، راگرى پەيمانگە و سەرۆكى زانکو) لە سەر بروانامە كە ھەبىت، بەپىچەوانەوە پەشتگىريي كە يان بروانامە كە پەسەند ناكىت.
- پەسندىكىنى پەشتگىري دەرچووون، بروانامە بەنمرە، بروانامە دیوارىيەند (جىدارى) لە وەزارەت خویندەن بالا و تویژینەوە زانستى، لە روانگەي مادەي (٢٥) لە ياساي ژمارە (٢٠١٣) بە دانانى خانەيەك بۆ پەسەند كىرىن لە لايەن وەزارەت.
- قوتاپى/خویندەن بە كەن، نەوهەك لە هەمان كلىشەي بروانامەدا زمانى جىاجىا ھەبىت.
- بەخۆرایى لە زانکو / پەيمانگە تايىبەتەك. پەتىستە گشت نووسىنەكانى سەر كلىشەي بروانامە كە بەو زمانە بىت كە دەرچوووان دواى دەكەن، نەوهەك لە هەمان كلىشەي بروانامەدا زمانى جىاجىا ھەبىت.
- لە كاتى داواكىرىنى دەكتەر دووەم ياخود زىاتر لە (برىئىك پارە بۆ ھەر بروانامەيەك بەنمرە وەرىگەت بەمەرجىتك لە (١٥٠٠٠) دينار زىاتر نەبىت.

٩. له کاتی پیدائی وئینەی يەکەم و زیارتی پشتگیری دەرجوون(تأیید التخرج) و برونا نامەی دەرجوون(وثيقة التخرج) کە تەنها ئاماژە بە تیکرای نمرە قوتاپی/خویندەنی دەرجوو کراوه و برونا نامەی دیواریەند (جداری) بە قوتاپان و خویندەن کاران هیچ بره پارهیە کە وەرناگیریت لە لایەن زانکۆ/پەیمانگە تایبەتە کان.
١٠. له کاتی پیدائی پشتگیری دەرجوون بە قوتاپان/خویندەن پیویستە ناوەنیشانی شوتینى ئاراستە کراو بە روونی دیاری بکرتیت، وە پیویستە ئەو و پشتگیرییە کە يەکەم جار بۆی کراوه داوای لیتکریتەوە ئەگەر هاتوو پشتگیرییە کە بۆ بەمە بەستى دامەزراپەن بوو.
١١. له کاتی پەسەندکردنی بروانامەی بەنمرە، بروانامەی دیواریەند و پشتگیری دەرجوون و بروانامەی دەرجوون لەلایەن وەزارەت خویندەنی بالا و توییزینەوەی زانستی، پیویستە ئەو بروانامەیە کە پى ی لە زانکۆ / پەیمانگە وەرگیراوه لە گەلداپیت.

بیرگەی نۆیەم: کارە کارگێرییە کان:

١. ئەگەر هاتوو قوتاپی/خویندەن کاری وەرگیراو لە لە زانکۆ يان پەیمانگە بە کى تایبەت فەرمانبەریوو ئەو پیویستە مۆلەتی خویندەن بھینتیت بەیقی یاساو رینماپیه بەرکارە کان لە هەرێمی کوردستان و خۆی بە تەواوی بۆ خویندەن تەرخان بکات، بەپیچەوانە وە وەرگرتنە کەی هەلەدوھەشیتەوە.
٢. بۆ هەر قوتاپی/خویندەن کاری دۆسییە يەک دەکریتەوە و دەبیت سەرچەم بەلگەنامە کان لە خۆبگرتیت وە کو: بروانامە، فەرمانی وەزارەت وەرگرتن، فەرمانی زانکۆی وەرگرتن لە گەل تیکرای بەلگەنامە کانی تری پتویست.
٣. دەواوی فەرمی قوتاپان/خویندەن کاری وەرگیراو تەنھا لە دواوی راگەیاندەن ئەنجامی بەرای وەرگرتن دەست پى دەکات ، هەر دەوامیک پېش راگەیاندەن ناوی وەرگیراوان پیچەوانەی رینماپیه کانە.
٤. زانکۆ/پەیمانگە ناتوانیت ریکلام بکات ياخود پرۆسەی ناوونوسین ئەنجام بادات بۆ مەبەستى وەرگرتى قوتاپان / خویندەن پیش دەرجوونی رینماپیه کانی وەرگرتن لە لایەن وەزارەتەوە بەپیچەوانە وە گوئیرە خالە کانی فەرمانی وەزاریمان ژمارە (٧٩٧٣) لە ریکەوقى (٢٤/٥/٢٠) کە تایبەتە بە سزاپ پیتىزادن (غرامە) لەبەر امباھەر هەر سەرپیچەیەک ياخود جىبەجى نەکردنی یاسا و رینماپیه کانی وەزارەتمان مامەلە يان لە گەلدا دەکریت.
٥. پیویستە زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان سەرچەم یاسا و رینماپیه کانی تایبەت بە زانکۆ و پەیمانگە تایبەتە کان لە تابلوی ئاگادارییە کان وە سايقى تایبەت بە زانکۆ و پەیمانگە کان بلاوبەنەوە.
٦. ریکارە کارگێرییە کانی وەرگرتى قوتاپان / خویندەن کاران لە زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان پیویستە بەم ریزبەندىيە خوارەوە بىت و ناکریت سەرپیچى لەم ریزبەندىيە بکریت.
٧. پەسندکردنی پلانی وەرگرتن لەلایەن وەزارەت.
٨. پیشکەش کردنی داواکاری وەرگرتن لە ریگای (سیستەمی ئۆنلاين).
٩. ئەنجامدانی گرتیەست لە نیوان زانکۆ / پەیمانگە لە گەل قوتاپی / خویندەن کار دواوی راگەیاندەن ناوە کان لە لایەن وەزارەتەوە.
١٠. وەرگرتى قىستى يەکەم لە كرپى خویندەن.
١١. دەرکردنی فەرمانی زانکۆی (فەرمانی کارگێری) بە وەرگرتى قوتاپان/خویندەن کاران.
١٢. پیویستە زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان مۆر و واژووی تایبەت بە خۆی لە سەرھەموو بەلگەنامە کانی دەرجوو و گریبەست لە گەل قوتاپی / خویندەن کارە بەت.
١٣. زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان پیویستە مەرج و رینماپی تاقیکردنەوە و ریکارى قوتاپان/خویندەن ژمارە (١) و (٢) جىبەجى بکەن بەلە بەرچاوجەرنى سیستەم خویندەن و تایبەتمەندى هەر زانکۆ / پەیمانگە بە کى تایبەت.
١٤. زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان پابەند دەبن بە سەرچەم خالە کانی رینماپیه کانی پرۆسەی دلنيابى جۆرى و زانستخوازى بەردەوام تەندروسى و سەلامەتى.
١٥. له کاتی هەبوونی دووانيه (التؤمة) لە نیوان زانکۆيە کى خۆمالى و زانکۆيە کى دەرەوە رەچاوى رەزمەندى و ئەو مەرجانە دەکریت، کە لە لایەن وەزارەتەوە دەخریتە سەر زانکۆكە بۆ وەرگرتى مۆلەتی کارکردن.
١٦. فۇرمى گرتیەستى سالانە لە نیوان قوتاپی / خویندەن و زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان دەنیزدەرتیت بۆ وەزارەت بەمە بەستى يەكخستنی و پەسەندکردنی دواتر کارپىکردنى، بە پیچەوانە وە ھیچ گریبەستىکى دىكە ناکریت جەنگە لەو گریبەستانە كە لەلایەن وەزارەت خویندەنی بالا و توییزینەوەی زانستی پەسند کراوه.

١٢. بۆ هەر حالەتیک تر کە له بىگە کانی سەرەودە دانە ھاتووە، پەیروەی مەرج و ریتماییە کانی زانکۆ حکومییە کان دەکریت، له گەل رەچاوکردنی تایبەتمەندی خویندن له هەر زانکۆ / پەیمانگەیە کی تایبەت.
١٣. پیویستە زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان له گەل دەستپیکردنی هەر کۆرسیتی خویندن ئاماری قوتاپیان / خویندکاران و ستافی وانە یەزان و کارمەندان بنین بۆ ھۆبەی ئاماری زانکۆ و پەیمانگە تایبەتە کان له وەزارەتمان.
١٤. گۆربىنى دەوامی قوتاپیان / خویندکاران له نیوان دەوامی خویندن (بەيانیان - ئیواران) له زانکۆ تایبەتە کان ریگە پیدراوه تەنها بە شیوهی میوانداری (استضافة) بۆ ئەو بەشانەی قوتاپی / خویندکاری ئیوارانیان ماوە و بروانامە کەی لە سەر بەنەماي وەرگرتن پیدەدریت کە له کاتی خۆی یقى وەرگىراوه.
١٥. دواخستنی خویندن (تأجیل) قوتاپی / خویندکار تاکوو مانگیتک پیش دەستپیکردنی تاقیکردنەوەی وەرزى يە كەم ریگە پیدراوه.
١٦. له سیستەمی وەرزى ئەگەر قوتاپی / خویندکار ریزەتی ئامادەنە بۇونى له کۆئى سالە کە له دوو وانە زیاتر بیوو بەھۆی ئامادەنە بۇون (غیابات) دابراندنی له خویندن بۆ دەکریت بە ھۆکاری تیپەراندى ریزەتی یاسایی و قوتاپی / خویندکار له هەردوو وەرز بە كەوتۇو ھەۋما دەکریت.

بىرگەي دەيمە: ریتماییە داراییە کان:

١. سالانە پیداچونەوەی نرخە کانی خویندن لە سەرچەم زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان دەکریت پالپشت بە بىگە (٦) له مادەی (دوازدهم) له ياساي زانکۆ تایبەتە کان له هەرێمی کوردستان - عێراق ژمارە (٢) سالى (٢٠١٣).
٢. وەرگرتنی پارەی سالانەی كری خویندن قوتاپی / خویندکار بە گریبەستیک بە پالپشت بە وەرگەيە کە له لایەن وەزارەتی خویندنی بالا و توییژنەوەی زانستی پەسەندكراوه دەبیت. شیوازى وەرگرتنی كری خویندن له زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان پیویستە بە (٥) قىست كەمتر نەبیت.
٣. نابیت قوتاپی / خویندکار بە ھۆى دواکەوتى قىستى كری خویندن سزاپىرىت و له تاقیکردنەوە کان بى بەش بکریت.
٤. زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان دەتوانن پیش تاقیکردنەوە کان قوتاپی / خویندکار ئاگادار بکاتە و بۆ ماوەيە كى دىيارىكراو قىستى كری خویندنى بىدات، ئەگەر لەو ماوەيە كری خویندنە كە نەدا ئەوە زانکۆ / پەیمانگە بۆي ھەيە دواتر ئەنجامى تاقیکردنەوە کانى بى نەداتە و ياخود لە خویندن بى بەشى بکات.
٥. زانکۆ / پەیمانگە ناتوانىت ھېچ بە پارەيەك وەرگەيە كى دەۋاکەوتى قۇناغى يە كەم ياخود گریبەستىان له گەل واژوو بکات تاواھكۈ ناواي لە لایەن وەزارەتە و رادەگەيەندىرىت.
٦. كەردنەوەي خولى زمانەوانى ، كۆمپىيۇتەر يان خویندى ئامادەكارى بە پارە بۆ قوتاپیان / خویندکارانى دەرەوەي زانکۆ / پەیمانگە پیویستە پىشوهەخت رەزامەندى وەزارەتى لە سەر وەرگىراپىت ، بەلام دەتوانىت ئەم خولانە كە تایبەتە بە قوتاپیان / خویندکارانى زانکۆ / پەیمانگە كە بە بى رەزامەندى وەزارەت خولە كە بکەنەوە بە مەرجىتكە لە بىرى بە شدارىكىدىن ھېچ بە پارەيەك وەرنە گىرىت.
٧. زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان لە بىرى پىدانى فۇرمى وەرگرتن دەتوانن (٤٠٠) دينارى عېراق بۆ ھەر فۇرمىك لە قوتاپی / خویندکار وەرگەن.
٨. داواكارى بۆ سکالا و دواخستنی خویندن دەبىت بى بەرامبەر بىت.
٩. پارەي تانەدان (اعتراض) بۆ پیداچونەوە بە نەمرەي تاقیکردنەوە کان نابىت لە (٣٠٠) دينار تىپەريت بۆ ھەر وانەيەك.
١٠. وەرگرتنی پارە لە قوتاپی / خویندکار بۆ دووبارە كەنەوەي تاقیکردنەوەي تاقیکردنەوەي تاقیکردنەوەي تىپەريت بۆ ھەر وانەيەك.
١١. وەرگرتنی پارە لە قوتاپی / خویندکار بە رامبەر ئاراستە كەنەوەي نووسراو بۆ ھەر شوینتىكى ترى دەرەوەي زانکۆ ریگە پیدراو نىيە.
١٢. كری خویندن بىرىتى دەبىت لە پىشکەش كەنەوەي سەرچەم پىداویستىيە كانى بىرۋەسى خویندن و سەرچەم ئە و خزمە تگوزاريانەي كە لە كاتي پىرۋەسى كە پىشکەش بە قوتاپی / خویندکار دەکریت، بۆ ئەوەي پىرۋەسى كە سەرکەوتوو بىت و دەلىيائى جۆرى تىايىدا بە رەجەستە بکریت، بۆيە ریگە نادریت جگە لە پارە خویندن، ھېچ پارەيە كى تر لە قوتاپی / خویندکار وەرگىریت وەك پارەي ئىنتەرنېت و وېب سايىت، ياخود دابىنکەردىن كەلوبەل بۆ تاقىكە پىزىشكە كان و تاقىكە پىسپۇرىيە كانى تر و پىدانى شوينى وەستانى ئوتومۆبىل، ياخود ناسنامەي زانکۆ جگە لە بەشە ناوخۆيە كان.
١٣. زانکۆ / پەیمانگە تایبەتە کان دەتوانن لە كاتي دواخستنی سالى خویندى قوتاپی / خویندکار ریزەتىك لە كری خویندن لە قوتاپی / خویندکار وەرگەن بە مەرجىتكە لە (٣٠٪) كری خویندى سالانە تىپەر نە كات، و بۆ سالى داھاتوو لە كاتي گەرانەوەي قوتاپی / خویندکار نابىت وەرگرتنی كری خویندى لە (٧٠٪) تىپەر بکات.

١٤. ئەگەر لە خانەوادەیەك دوو قوتابی / خویندکار يان زیاتر هەبیت لە زانکۆ / پەيمانگەیە کی تایبەت، ئەوا زانکۆ / پەيمانگە کان دەسەلاتیان ھەيە بۆ لێخووشبوون له کری خویندەن يان ھەر ئۆفەریکی تر کە بەدر نەبیت له ياسا و رینمايیه کارپێکراوه کان.
١٥. پیویستە سالانە زانکۆ / پەيمانگە تایبەته کان پاکانەی باجي دەرامەت به يىچ رینمايیه دارايیه کان پەيرەو بکات.
١٦. پیویستە زانکۆ / پەيمانگە تایبەته کان پابەند بن به جى بهجى كردنى گشت برگە کانى رینمايی ژمارە (٢) سالى (٢٠١٦) کە تایبەته بە وەرگرتى رسمات له زانکۆ و پەيمانگە تایبەته کان له لایەن وەزارەتهو.
١٧. نابیت زانکۆ / پەيمانگە هيچ قوتابی / خویندکاریک بەدر لە پلان وەرگرتى پەسەنکراو له لایەن وەزارەمانەوە وەربگرتیت، ئەگەر هاتوو ھەرسەرپیچیه کەنچامدرا له پلانه کە ئەوا زانکۆ / پەيمانگە کە غەرامە دەكىت به برىك پاره کە وەزارەت دیاري دەکات. وەھەروەها قوتابی / خویندکاری وەرگبراوان دەسرتەوە و پیویستە له لایەن خودى زانکۆ / پەيمانگە کەوە قەربوو بکریتەوە.
١٨. زانکۆ / پەيمانگە تایبەته کان پیویستە پابەندبن به جى بهجى كردنى گشت خالەکانى فەرمانى وەزاریمان ژمارە (٧٩٧٣) لە (٢٠١٦/٥/٢٤) کە تایبەته بە سزا پیتژاردن (غرامە) لەبەرامبەر ھەرسەرپیچیه کە لە جى بهجى كردنى ياسا و رینمايیه کانى وەزارەتمان.
١٩. پیویستە له مانگى تەممۇزى ھەموو سائىك زانکۆ / پەيمانگە تایبەته کان پرۆزەي بودجهى سالانەي خۆيان پېشکەش بە وەزارەتمان بکەن بە مەبەستى ووردىيىكىردن دواى ئەوەي بودجه کە له لایەن دەستەي ئەمیندارانەوە پەسەند دەكىت. وە يەكىكە له مەرجە کانى پەسەندكىردنى پلان وەرگرتى قوتابيان / خویندکاران بۆ ھەمان سائى خویندەن کە ئەمەش پالپىشەت بە رینمايی ژمارە (٢) سالى (٢٠١٦) ماددەي (دووەم) ي تایبەت بە وەرگرتى رسمات له زانکۆ / پەيمانگە تایبەته کان له لایەن وەزارەتى خویندەن بالا تویژینەوەي زانستى يەوه.
٢٠. له کاتى گواستنەوەي قوتابي / خویندکار لە نىيوان زانکۆ و پەيمانگە تایبەته کان تەنها ئەوا زانکۆ / پەيمانگەي قوتابي / خویندکار بۇي دەچىت ماف وەرگرتى كری خویندەن ھەيە دواى پاكتاوى دارايى سالانى پېشىۋى خویندەن.
٢١. ئەو قوتابي / خویندکارانەي كەواوانەي (عبور) يان ھەيە هيچ ریزەيە كە لە كری خویندەن لە وەرناغىریت.
٢٢. قوتابي / خویندکارى كەوتتوو (راسب) له سائى دواتر كری خویندەن يان بەم ریزانەي كە لە خشتهى خوارەوە ئاماڻەي پىكراوه لەتىيان وەرده گىریت. ئەگەر هاتوو قوتابي / خویندکار تەنها له يەك وەرزى خویندەن دەرنەچوو بۇو ئەوا پیویستە تەنها كری خویندەن ئەم وەرزە بىدات بە يىچ وانە کان كە لە خشتهى خوارەوە هاتووه. بەلام ئەگەر لە هەردوو و وەرزدا وانە كەوتبوو پیویستە بە يىچ وانە کان كە لە خشته كەدا هاتووه مامەلەيان لە گەل دا بکریت.

ریزەي وەرگرتى كری خویندەن	ژمارەي وانەي كەوتون لە سیستەمى وەرزى	ژمارەي وانەي كەوتون لە سیستەمى سالانە	ژمارە
%٣٠	سى وانە	دوو وانە	١
%٤٥	چوار وانە	سى وانە	٢
%٦٠	پىنج وانە	چوار وانە	٣
%١٠٠	شەش وانە و زیاتر	پىنج وانە و زیاتر	٤

بیگەی یانزەھەم: رینمايیە کانی گواستنەوەی خویندەنی قوتابیان / خویندکاران:

پیوەرە گشتییە کانی گواستنەوە:

١. گواستنەوە تەنها دواى قوناغی يە كەم دەبیت.
٢. مەرچە لاری نەبوونی هەردوو زانکۆ/پەيمانگە بەدەست بھینیت بۆ گواستنەوە. وە لە كۆتاپی پرۆسە كە پیویستە وەزارەت گواستنەوە كە پەسەند بکات.
٣. پیویستە قوتابی/خویندکار سەرەتا لاری نەبوون لە زانکۆ/پەيمانگە رەسەن(دايک) بھینیت دواتر لاری نەبوونی ئە زانکۆ/پەيمانگە يە كە خویندەنە كە بۆ دەگوزايتەوە.
٤. گواستنەوەی قوتابیان / خویندکاران تاکو (٢٠٢٢/٩/٣٠) دەبیت.
٥. گواستنەوە و میوانداری لە زانکۆ تايیەتە كان بۆ زانکۆ حکومیيە کان رىگە پىنەدراوه.
٦. قوتابی / خویندکار بۆي هەي خویندەنە كە لە زانکۆ / پەيمانگە تايیەتە کانی هەرێم بگوازريتەوە بۆ زانکۆ / پەيمانگە تايیەتە کانی دەرەوەي هەرێم و عێراق لەھەمان پسپۆرى خۆي بەمەرجىك ئەم زانکۆ / پەيمانگە بۆي دەچیت باوهەپیکراو بیت لە لایەن وەزارەتی خویندەنی باالاو تویژینەوەي زانستی هەرێمی کورستانەوە.
٧. دابەزین لە بەشىكەوە بۆ بەشىكى دىكە لە زانکۆ / پەيمانگە تايیەتە کان رىگە پىنەدراوه، ئەگەر قوتابی/خویندکار ويسىتى بەشە كەي بگۇرۇتىت پیویستە هەلۇشاندەنەوەي وەرگىرتى لەو بەشەي وەرگىراوه بۆ بکریت و بەپىچەنەجەن بەپىچەنەجەن بەشە كەي بگۇرۇتىت پىشىركىتى وەرگىرتى لەو بەشەي دەيەۋېت بخوینىت بە مەرجىك لە فۇرمۇ پىشىكەشىرىن ئامازەي پىنەكىتى.
٨. گواستنەوەي قوتابي / خویندکار لە زانکۆ حکومیيە کان بۆ زانکۆ تايیەتە کان لە بەشى ھاوشىيە و هەمان پسپۆر رىگە پىنەدراوه بە مەرجىك لارينەبوونی هەردوو زانکۆ بەدەست بھینیت دواتر پیوانەي زانستي (المقاصلة العلمية) بۆ ئەنچامبىرىت لەلایەن ئەم زانکۆيەي كە بەمەبەستى گواستنەوە بۆي دەچیت. پیویستە لە كۆتاپىدا پرۆسەي گواستنەوە كە ئاراستەي وەزارەت بکریت بەمەبەستى پەسەندىكەن گواستنەوە كەي.
٩. بۆ هەموو بىرگە کانی گواستنەوە لەناوەوە و دەرەوەي عێراق و هەرێمی کورستان پیویستە رەچاوى رینمايیە کان (المقاصلة والتحمیل) بکریت كە لە زانکۆ حکومیيە کانی هەرێمی کورستان پەيرەو دەكىت.

أ- گواستنەوەي خویندەنی قوتابي / خویندکار لە نیوان زانکۆ / پەيمانگە تايیەتە کانی هەمان پارىزگا تەنها بۆ ئەم حالتانەي خوارەوە رىگەپىدراروە:

١. هەلپەساردىن وەرگىرن، نەمانى بەش لە زانکۆ و پەيمانگە تايیەتە کان.
٢. بىريارى ليژنەي بەرزەفتىرىن بە گواستنەوەي قوتابي / خویندکار لە كاتى سەرپىچىكىرىدىن بەھەرھۆيەك.
٣. ئەگەر ھاتوو قوتابي / خویندکار پاساوىتىكى رىتىيدراوى (عذر المشروع) ھەبۇو. بۆ ئەمەش دواى ھەتىانى لارى نەبوونی هەردوو زانکۆ/پەيمانگە پیویستە رەزمەندى وەزارەت وەرگىرىت.

ب- گواستنەوەي خویندەنی قوتابي / خویندکار لە نیوان زانکۆ / پەيمانگە تايیەتە کانی پارىزگا کانی هەرێم بۆ ئەم حالتانەي خوارەوە رىگەپىدراروە:

بە يەكىك لەم مەرجانەي خوارەوە گواستنەوە كە ئەنjam دەدرىت:

١. گواستنەوەي خانەوادەي قوتابي / خویندکار بۆ پارىزگا يە كى ترى هەرێم بە پىشىكەشىرىنى بەلگەنامەي فەرمى.
٢. گواستنەوەي شوئىنى كارى بەخىوکارى (ولى امەر) بە پىشىكەشىرىنى بەلگە.
٣. ھاوسەرگىرىكىرىدىن قوتابي / خویندکار لە پارىزگا يە كى ترى.
٤. وەفاتى بەخىوکارى (ولى امەر) قوتابي / خویندکار.
٥. نەخۆشى درىز خايەن بە پىشىكەش كەنلىگەنامەي ليژنەي پزىشکى پەسەندىكراو.

ج- گواستنهوهی خویندنی قوتاپیان/خویندکاران له زانکو /پهیمانگه تایبەته کانی ناوەراست و باشوری عێراق بۆ زانکو /
پهیمانگه تایبەته کانی هەرێمی کوردستان لەم حالەتائەنی خوارهوه ریگەپیدراوه:

١. قوتاپی/ خویندکاری ناوەراست و باشوری عێراق لە کاتی گواستنهوه بۆ زانکو / پهیمانگه تایبەته کانی هەرێمی کوردستان رەچاوی کۆنمرەی وەرگرتن بکریت، هەروەها ئەگەر قوتاپی/خویندکار دەرچووی ئامادەییە کانی هەرێمی کوردستان بۇو ئەو پیتویسته ڕەچاوی کە متىن کۆنمرەی وەرگیراو لە زانکو و پهیمانگه تایبەته کانی هەرێمی کوردستان بکریت لە سالی وەرگرتن.
٢. پیتویسته ئەو زانکو / پهیمانگه یەی کە قوتاپی/خویندکار لیقی دەخوینتی باوهەپیکراو بیت وەھەروەها ئیمیاز بە دەرچووانیان بدریت لە هەرێمی کوردستان.
٣. پیتویسته پیوانەی زانستی (المقاصلة العلمية) یەی بۆ بکریت بە پیش رینماییە کان.

د- گواستنهوهی خویندنی قوتاپیان/خویندکارانی دەرھوەی وڵات بۆ زانکو تایبەته کانی هەرێم:

١. گواستنهوهی خویندنی قوتاپی/ خویندکار لە دەرھوەی وڵات بۆ زانکو تایبەته کانی هەرێم ریگەپیدراوه، بە مەرجیک رەچاوی پیتوەری پرۆسەی وەرگرتن لە هەرێم لە رووی کۆنمرەی ئامادەیی بکریت. بۆیە پیتویسته برووانامەی ئامادەییەن لە وەزارەت پەروردەی حکومەتی هەرێمی کوردستان / بەریوەبەرایەتی گشتی ئەزمۇونە کان يە کسان کرابیت بۆ ئەوانەی کەوا برووانامە ئامادەییە کەيان لە دەرھوەی وڵات بە دەستھەیناوه.
٢. پیتویسته ئەو زانکۆیە کە قوتاپی/خویندکار لیقی دەخوینتی باوهەپیکراو بیت و ناوی لە لیستی زانکو باوهەپیکراوه کانی ریکخراوی یونسکو ھەبیت.
٣. پیتویسته پیوانەی زانستی (المقاصلة العلمية) یەی بۆ بکریت بە پیش رینماییە کان.

ه- گواستنهوهی خویندنی قوتاپی/خویندکارانی ھاولاتیانی رەسەنی هەرێمی کوردستان لە بەشە کانی پزیشکی ددان، دەرمانسازی و ئەندازیاری زانکۆکانی دەرھوەی وڵات بۆ زانکو تایبەته کانی هەرێم ریگەپیدراوه، بە مەرجیک قوناغی یە کەمی بە سەرکە و تۆویی تەواو کردبیت، وە کۆنمرەی ئامادەییان بەم شیوهی خوارهوه بیت.

١. ئەو قوتاپی/خویندکارانی کە لە سالی خویندنی (٢٠٢٠-٢٠٢١) لە یە کیـک لە زانکۆکانی دەرھوەی وولات وەرگیراون پیتویسته کۆنمرەی ئامادەییە کەيان کەمتر نەبیت لە (٨٥٪) بۆ هەردوو بەشی پزیشکی ددان و دەرمانسازی لە کاتی گواستنهوهیان بۆ زانکو تایبەته کانی هەرێمی کوردستان، وە سەبارەت بە وەرگیراوانی پیش سالی خویندنی (٢٠٢٠-٢٠٢١) بۆ خویندنی بەشی پزیشکی ددان و دەرمانسازی پیتویسته کۆنمرە قوتاپی/خویندکار لە (٨٠٪) کەمتر نەبیت.
٢. بۆ خویندنی بەشە کانی ئەندازیاری پیتویسته کۆنمرەی قوتاپی/ خویندکار لە ٧٥٪ کەمتر نەبیت.
٣. پیتویسته پیوانەی زانستی (المقاصلة العلمية) یەی بۆ بکریت بە پیش رینماییە کان.
٤. دواي بە دەستھەنافی لارینە بۇونی هەردوو زانکو پیتویسته نمرە کانی کۆرسە کان لە باتویزخانەی عێراق و وەزارەت دەرھوەی ئەو وولاتەی کە لیقی دەخوینتی پەسەند کرابیت. پیتویسته لە لە کۆتاپايدا پرۆسەی گواستنهوه کە ئاراستەی وەزارەت بکریت بە مەبەستی پەسەند کردنی گواستنهوه کەمی.
٥. پیتویسته ئەو زانکۆیە کە قوتاپی/خویندکار لیقی دەخوینتی باوهەپیکراو بیت و ناوی لە لیستی زانکو باوهەپیکراوه کانی ریکخراوی یونسکو ھەبیت.

و- سیستەمی میوانداری:

- سیستەمی میوانداری (استضافة) له زانکۆ تایبەته کانی هەرێمی کوردستان و پالپشت به رینمایی سیستەمی میوانداری له زانکۆ حکومیتی کان کە به نوسراوی ژمارە (۲۰۰۸/۲/۱۱) لە (۲۶۰۱/۵) گشتاندنی پیکراوه بەم شیوه‌ی خواره و دەبیت:
۱. پیویستە ئەو قوتابی / خویندکارە داواكاري میوانداری پیشکەش دەکات بۆ دریزەدان به خویندن له زانکۆ تایبەته کانی هەرێمی کوردستان له زانکۆیە کی باوەر پیکراوی ناوهراست و باشوروی عێراق بیت. کە له هەرێمی کوردستان ئیمتیاز بە دەرجووانیان دەدریت.
  ۲. پیویستە ئەو قوتابی / خویندکارە داواكاري میوانداری پیشکەش دەکات لاری نەبوبونی زانکۆی رەسەنی خۆی و زانکۆی میوانداری هەبیت.
  ۳. پیویستە ئەو قوتابی / خویندکارە داواكاري میوانداری پیشکەش دەکات له و زانکۆ تایبەته بخوینیت کە ھەمان بەشی پسپوری و قۇناغی خویندنی ھەیە.
  ۴. قوتابی / خویندکار لە ماوهی میوانداری کردنی له زانکۆ تایبەته کانی هەرێمی کوردستان برى (۵۰٪) کری خویندنی پەسندکراو لە زانکۆی میواندار دەدات بە زانکۆ و برى (۱۰٪) کری خویندنی زانکۆی میواندار دەدات بە سندوق وەزارەت.
  ۵. پیویستە سالانە میوانداری کردنی قوتابیان / خویندکاران له زانکۆ تایبەته کانی هەرێمی کوردستان نوی بکریتەوە.
  ۶. لە ماوهی میوانداری کردن له زانکۆ تایبەته کان ، پیویستە قوتابی / خویندکار پابەندی رینمایی و سیستەمی خویندنی زانکۆی میواندار بیت.
  ۷. دوا تەواوبوونی ماوهی خویندن، پیویستە زانکۆی میواندار بەشیوه‌ی نەیینی نمرە کانی رەوانەی زانکۆی رەسەنی قوتابی / خویندکارە کە بکاتەوە.

برگەی دوانزەھەم: میکانیزمی وەرگرتن له زانکۆ و پەیمانگە کان :

ریزەی وەرگرتن له زانکۆ و پەیمانگە کان:

ھەلگرانی بروانامە	ریزەی وەرگرتن له کۆی پلانی وەرگرتن	لەم سال	سالانی پیشوو
دەرجووانی ئامادەی	% ۸۰	% ۹۰	% ۱۰
دەرجووانی لقە پیشەییە کان	% ۵	% ۹۰	% ۱۰
دەرجووانی پەیمانگەی پىنج سالەی سەر بە وەزارەت پەروردە	% ۵	% ۹۰	% ۱۰
دەرجووانی پەیمانگەی تەکنیکی دوو سالە جگە لە بەشی دەرمان سازی و دەدانسازی کە تەنها دەرجووی دووەم لەسەر ئاسقى بارزىگا لە بەشی تەکنیک ددان و دەرمانسازی/پەیمانگە حکومیتی کان وەدەگىرلىن.	% ۱۰	% ۹۰	% ۹۰

۱. مەرج نیە گشت زانکۆ / پەیمانگە تایبەته کان تەواوی ریزەی پلانی وەرگرتنیان پییدریت، بەنکو دەکەویتە سەر ریزەی پابەندبۇنیان بە بنەماکانی دەلنيابى جۇرى و ئامادەبى ستافى وانبىزى و تاقىيگە و ۋىنگە زانکۆ و پەیمانگە و پەيداویستە کانی.
۲. ئەو بەشانە تەنها دەرجووانی ئامادەبى تىدا وەردەگىریت ئەواکۆی پلانی وەرگرتن دابەش دەکریت بە ریزەی (%) ۹۰ بۆ دەرجووانی ئەمسال و (۱۰٪) بۆ دەرجووانی سالانی پیشوو.
۳. ئەگەر لەو بەشانە کە ریزەی وەرگرتنی لقە پیشەی و پەیمانگە تەکنیکیتە کان پېنابىتەوە، ئەوا بە دەرجووانی ئامادەبى پر دەکریتەوە. وە بەپیچەوانەو ئەگەر ریزەی وەرگرتن دەرجووانی ئامادەبى پېنەبۇوە ئەوا دەکریت بە دەرجووانی لقە پیشەی و پەیمانگە پىنج سالى و پەیمانگە تەکنیکیتە کان پېبىكىتەوە بە مەرجىك گشت رینماییە کانی وەرگرتنیان لەسەر بەرچەستە بیت. ئەم خالە جىبەجى دەکریت لە دوا قۇناغى پېۋسىدە وەرگرتن بۆ ئەوەی مافی ئەو قوتابی / خویندکارە پارىزراوبىت کە مافی وەرگرتنی له زانکۆ / پەیمانگە ھەیە.

برگەی سینزەھەم: وانه ھاوپەیوەندیدارە کان:

ئەگەر ھاتوو ژمارەی ئەو قوتابیانەی/خویندکارانەی، کە کەمترین کۆنمرە کانیان یەکسانە، زیاتر بوو له و ژمارەیی بربارە و دریگیرین له بەشیک دیاریکراودا بەیقی پلانی وەرگرتن، ئەوا ناوه کان بەیقی وانه ھاوپەیوەندیدارە کان دەچنە خانەی پیشبرکتیو، ھەروه کو لهم خشته یەی خوارەوەدا روونکراوەتەوە:

وانه ھاوپەیوەندیدارە کان	بەش
کیمیا / فیزیا / زیندەوەرزانی	پزیشکی ددان
کیمیا / فیزیا / بیرکاری / زیندەوەرزانی	بەشە ئەندازیاریبە کان
کیمیا / زیندەوەرزانی / فیزیا / بیرکاری	بەشە زانستیبە کانی ھەردوو کۆلیزی زانست و پەروەردە
بەیقی پسپۆری	سەرجەم بەشە کانی تر

برگەی چواردەھەم: قوتابی/خویندکاری خاوهن پیداویستی، تایبەت:

- قوتابی/خویندکاری نابینا کە مەرچە کانی وەرگرتنی ھەبیت بۆی ھەیه داواکاری وەرگرتن راستەو خۆ پیشکەش بکات بە زانکو / پەیمانگە تایبەتە کان بۆ وەرگرتن لەیە کیک لە کۆلیزە مرۆڤایەتیبە کان.
- قوتابی/خویندکاری خاوهن پیداویستی تایبەت ئەگەر لە بەشیک وەرگیرا و جەستەی شیاو نەبوو بۆ ئەو جۆرە خویندنە، ئەو و زانکو / پەیمانگە تایبەتە کان دوای وەرگرتنی پەزامەندی بەریوەبەرایەتی خویندنی تایبەت و لە بەرچاوگرتنی ئارەزووی قوتابی/خویندکارە کە بۆیان ھەیه بىگوازنه و بۆ بەشیک شیاوتر بە مەرجیک کۆنمرە کەی لەو بەشەدا وەرگیرابێت.
- رەچاوی شوێنی خویندن و هۆل و تاقیگە بۆ خاوهن پیداویستیبە تایبەتە کان بکریت.

برگەی یانزەھەم: یەبیوەندیکردن و نازەزای:

- ھەر قوتابی/خویندکاریک بەیقی ریزبەندی ھەلۈزۈرنە کانی خۆی بەیقی رینمايیە کانی وەرگرتن لەو بەشەی وەردە گیریت ئەمە بەھېچ شیوەبە کە ماف نازەزای نابیت و خۆی بەرپرسیار دەبیت لە ھەلەی پېرکردنەوە.
- لە کانی بوبۇنی ھەر کیشە و حالەتی سکالائی قوتابیان/خویندکاران، پیویستە زانکو / پەیمانگە تایبەتە کان بە دواداچوون بکەن پیشە وەوی بۆ وەزارەتمان بەر زىکەنەوە.

برگەی شانزەھەم: پابەندیوون بە رینمايیە کانی ئەزمۇون و ریکاری قوتابیان/خویندکاران:

- قوتابیان/خویندکاران دەبیت پابەندىن بە دەھام بەیقی رینمايیە کانی ئەزمۇونە کان و ریکاری قوتابیان/خویندکاران کە بە نوسراومان ژمارە (٥/١٢٠٩/١٤/٢٢١٣) لە (٢٠٠٩/١٤/٢٢١٣) گشتاندىن بۆ کراوه بۆ ھەممو زانکو حکومى و زانکو / پەیمانگە تایبەتە کان، بۆ دەنیابوون لە دەھام و تاقیکردنەوە کان لە لایەن تیمی پىشكەنیتی تایبەت بە دواداچوون دەکریت.
- پیویستە قوتابی/خویندکار دوای وەرگرتنی کۆتاپی لە زانکو / پەیمانگە تایبەتە کان پابەندى دەھام بیت و خۆی تەرخان بکات بۆ خویندن و بەیقی خشته یە وانه کان لە ھۆلە کانی خویندن ئامادەبیت.
- لە حالەتی ئامادەنە بوبۇنی قوتابی/خویندکار، ئەوا بە نوسراوی فەرمى لە لایەن بەشە کە یەو ئاگادار دەکریتەوە و پىزاكە یاندەنی بەم شیوەبەی خوارەوە دەبیت:

- ئاگادار کردنەوەی (تنبیه) ئەگەر بىزەتی ئامادە نە بوبۇنی گەیشتە (٪٥).
- ھۆشداری يەکەم (إنذار أولى) ئەگەر بىزەتی ئامادەنە بوبۇنی گەیشتە (٪٧).

ج - هۆشداری کۆتاپی (إنذار نهائی) کاتیک ریئەی ئامادە نەبوونی تیپەرت لە (١٠٪) بى بیانوووی رەوا (عذر مشروع) وە (١٥٪) بى بیانوووی رەوا (عذر مشروع).

د- دەبیت قوتابی / خویندکار بەلێننامە پریکاتەوە لە بەشە کەھی کە تیایدا ئاماژە بەھەو بکات کەوا پیچ راگەیاندراوە ریئەی ئامادە نەبوونی (١٠٪) بى بیانوووی رەوا (عذر مشروع) ياخود (١٥٪) بى بیانوووی رەوا (عذر مشروع) و ئەگەر دواي پرکردنەوەی بەلێننامە، ریئەی نەھاتنى تیپەراند ئەوا بەپیچ رینمايیە کانی ئەزمونە کان و پیکاری قوتابیان / خویندکاران کە بەنسراوامان ژمارە (٥/٢٢١٣٠) لە (٤/٢٠٠٩) گشتاندۇ بۆ کراوه مامەلەی لە گەل دەکریت.

ه - قوتابی / خویندکار بەلێننامە پرینە کاتەوە يان رەتی پرکردنەوەی بەلێننامە بکات ئەوا وەك بەلێننامە پرکردنیتەوە مادده یاساییە کان بەسەردا جیتبەجی دەکریت.

و- گشت ئاگادار کردنەوە و هۆشدارییە کان و تىنەيە کی لە تابلۆی ئاگادارییە کانی تايیەت بە قوتابیان / خویندکارانی سەر بەشە کان دەبیت ھەلبواسریت.

ى- پیویستە گشت فەرمانە زانکۆ و کارگىریيە کانی تايیەت بەم باھەتە و تىنەيە کی بدریت بە وەزارەتمان.

٤. دەرفەت بدریت بەو قوتابی / خویندکارانە کە لە کاتی خویندن بەھۆی کارەساتیک بەند دەکریت بە پیچ یاسای سزادانی عێراق يان هەر یاسایە کی سزاى دیکە بەمەرجیک ئەم قوتابی / خویندکارە ریئەی (١٥٪) ئامادە نەبوونی تىنەپەرەنديت لە کاتی دەستگیرکردنیدا.

٥. قوتابی / خویندکار ئەگەر ئامادە نەبوونی لە باھەتیک ریئەی (١٠٪) تیپەراند دەتوانریت تەنها لەو باھەتە بە كەوتوو ئەۋەرەن بکریت بەپی بیانووی ریپیدراو (عذر مشروع).

٦. ئەگەر قوتابی / خویندکار ریئەی ئامادە نەبوونی لە کاتی نەبوونی بیانووی ریپیدراو (عذر مشروع) کە برىتىيە لە (کۆچى دواي كەسانى نزىك وەکو دايىك و باوك و خوشك و برا و هاوسەر و منداڭ يان نەخۆشى كە دەبیت بە راپورقى پېشىكى بسەلمىندرىت) لە (١٥٪) تیپەرى ئەوا پیویستە لەلایەن زانکۆوە دابرەندى لە خویندن بۆ بکریت.

برگەي حەڙدەھەم: پەرينەوە (عبور):

١. وانەي پەرينەوە يەك وانەي سالانە و دوو وانەي وەرزى دەبیت.
٢. دوو وانەي وەرزى ئەگەر هەر دوو وانە کە لەيەك وەرز بن وە يان هەر وانەيەك لە وەرزىك بىت پەرينەوە دەيگریتەوە.
٣. لە سيسىتەمى سالانە قوتابي / خویندکار بۆي ھەيە تەنها يەك (١) وانەي پەرينەوە (عبور) هەبىت تاكو قۇناغى سەررووتر لە گەل خۆي ببات بەمەرجیك مىچى خویندەنە كەھى تىپەرنە كات.
٤. لە سيسىتەمى وەرزى قوتابي / خویندکار بۆي ھەيە تەنها دوو (٢) وانەي پەرينەوە (عبور) هەبىت تاكو قۇناغى سەررووتر لە گەل خۆي ببات بەمەرجیك مىچى خویندەنە كەھى تىپەرنە كات.
٥. لە هەموو حالەتىكى پەرينەوە ھاوشىوەي زانکۆ حکومىيە کان دەبىت.

برگەي حەڙدەھەم: خۇتقەرخانىكىرن بۆ خویندن:

ئەو قوتابي / خویندکارانە لە زانکۆ و پەيمانگە تايیەتە كان وەردە گىرىن، پیویستە بە تەواوى خوینان بۆ خویندن تەرخان بکەن و پابەندى دەدام بىن و ئەگەر قوتابي / خویندکار فەرمانبەر بۇ ئەوا پیویستە مۆلەتى خویندن بەپیچ یاسا و پىنمايىيە بەرکارە كان وەريگىت. وە ئەگەر قوتابي / خویندکار لە کاتی خوینىندا دامەزرا ئەوا پیویستە خویندەنە كەى دواباختا تاوه كەن وەرگەتنى مۆلەتى خویندن لىپى بەدى دىت.

بىرگەي نۆزدەھەم: قوتابى/خويندكار دواى گەرانەوە لە تەرقىن قەيد لەم حالەتانەدا دووبارە تەرقىن قەيد دەكىتەوه:

- ١- ئەگەر لە ھەمان قۇناغ لە سالى گەرانەوە دەرنەچوو.
- ٢- ئەگەر لە قۇناغە كانى تر دا دوو سال لەسەر يەكتەر دەرنەچوو.
- ٣- قوتابى/خويندكار تەنها دوو جار سوودمەند دەبىت لە گەرانەوە بۆ خويندن.

بىرگەي بىستەھەم: لە رۆزى دەرجوونى ئەم رىنمایىيە كار بە هىچ رىنمایىيە كى ترى وەرگرتى، يېشۈرەت ناكىت.

د. ئەلام محمد قادر
وەزيرى خويندى بالا و توییزینەوەي زانستى